

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 27.6.2005
KOM(2005) 274 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET
OG EUROPA-PARLAMENTET**

**om evaluering af samarbejdsprogrammerne mellem EU og USA inden for højere
uddannelse og erhvervsuddannelse og mellem EU og Canada inden for højere
uddannelse og erhvervsuddannelse**

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

om evaluering af samarbejdsprogrammerne mellem EU og USA inden for højere uddannelse og erhvervsuddannelse og mellem EU og Canada inden for højere uddannelse og erhvervsuddannelse

1. INDLEDNING

Denne meddelelse er udarbejdet i henhold til artikel 7 i aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Amerikas Forenede Stater, som er underskrevet den 18. december 2000¹, og i henhold til artikel 7 i aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Canadas regering, som er underskrevet den 19. december 2000².

Den endelige evalueringsrapport og baggrundsmaterialet om programmet gøres tilgængelige for offentligheden på følgende internetadresse: (http://europa.eu.int/comm/dgs/education_culture/evalreports/index_en.htm)

2. SAMARBEJDSPROGRAMMERNE

2.1 Formål

Programmernes overordnede målsætning er at bidrage til en større gensidig forståelse mellem befolkningerne i EU og i USA og Canada, herunder et bredere kendskab til deres sprog, kulturer og institutioner³. Derudover bidrager programmerne til at forbedre kvaliteten af udviklingen af menneskelige ressourcer i både EU og USA samt Canada.

2.2. Interventionsredskaber

Det vigtigste redskab er det treårige *partnerskabsprojekt vedrørende gennemførelse*, hvor fordelene for de studerende er at tilføje deres studier et internationalt forløb og en kulturel dimension i form af en blanding af nyskabende læseplaner og studier eller erhvervsuddannelse i udlandet.

Med EU/USA-programmet ydes der også støtte til etårige *forberedende partnerskabsprojekter* og til et- eller toårige *supplerende aktiviteter*. Formålet med *forberedende partnerskabsprojekter* er at gøre det muligt for institutioner med ringe eller ingen international erfaring at planlægge og udvikle et potentielt partnerskabsprojekt vedrørende gennemførelse. De *supplerende aktiviteter* kan være uafhængige af andre aktiviteter eller knyttet til et treårigt partnerskabsprojekt vedrørende gennemførelse. Hensigten med disse aktiviteter er at skabe rammerne om internationalt tværfagligt samarbejde eller om arbejde med emner som kvalitetsnormer, meritgivning og akkreditering.

---

¹ Rådets afgørelse nr. 2001/196/EF om indgåelse af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Amerikas Forenede Stater, offentliggjort i EFT L71 af 13.3.2001.

² Rådets afgørelse nr. 2001/197/EF om indgåelse af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Canadas regering, offentliggjort i EFT L71 af 13.3.2001.

³ Programmernes målsætninger findes i artikel 3 af de nuværende aftaler.

Et partnerskabsprojekt skal som minimum have deltagelse af i alt seks partnere, heraf mindst tre partnerinstitutioner inden for højere uddannelse eller erhvervsuddannelse fra tre forskellige medlemsstater og mindst tre fra Canada (EU/Canada-programmet) eller fra USA (for EU/USA-programmet).

Desuden ydes der gennem EU-USA-programmet støtte til *Fulbright/EU-stipendieordningen*, som yder støtte til et akademisk år eller et semester til forskning, forelæsninger om eller studier i EU-forhold eller forbindelserne mellem EU og USA på en akkrediteret institution i USA eller EU.

Der kan findes flere oplysninger om de ovennævnte redskaber i bilagene til aftalerne⁴ og i retningslinjerne⁵ til de nylige indkaldelser af forslag til projekter.

2.3. Støtte og resultater

EU yder støtte direkte til partnere i EU. USA og Canadas regering yder støtte direkte til partnere fra deres respektive lande. Oplysninger om muligheder for økonomisk støtte i forbindelse med den nuværende støtteordning for hvert interventionsredskab kan findes på programmernes websted⁶:

Finansieringen sker på grundlag af en generelt ligelig fordeling mellem parterne i de to aftaler. EU's årlige budget for EU/Canada-aftalen er på ca. 0,7 mio. EUR, og for EU/USA-programmet på ca. 1,7 mio. EUR.

---

⁴ Se fodnote 1 og 2.

⁵ Retningslinjer for Canada:
http://europa.eu.int/comm/education/programmes/eu-canada/call/guidecan_en.pdf
Retningslinjer for USA: http://europa.eu.int/comm/education/programmes/eu-usa/call/guideus_en.pdf.

⁶ Jf. afsnittene "How much financial support is available?" på
EU's websted om Canada-programmet:
http://europa.eu.int/comm/education/programmes/eu-canada/canada_en.html
EU's websted om USA-programmet:
http://europa.eu.int/comm/education/programmes/eu-usa/usa_en.html

EU/USA-programmet (undtagen Fulbright/EU)					
År	EU-støtte (i mio. EUR) budgetkonto 15 02 03 (f.eks. B7-830)	USA-støtte (i mio. USD)	Antal projekter	Antal EU-institutioner, der deltager i projekter*	Antal USA-institutioner, der deltager i projekter*
2001	1,5	2,0	13	33	38
2002	1,6	2,2	13	40	40
2003	1,6	2,1	12	40	37
2004	1,9	2,3	13	41	39
I alt	6,6	8,6	51	154	154

EU/Canada-programmet					
År	EU-støtte (i mio. EUR) budgetkonto 15 02 03 (f.eks. B7-830)	Støtte fra Canada (i mio. CAN\$)	Antal projekter	Antal EU-institutioner, der deltager i projekter*	Antal canadiske institutioner, der deltager i projekter*
2001	0,7	1,2	6	23	25
2002	0,7	1,2	6	21	26
2003	0,8	1,2	6	19	19
2004	0,8	1,2	6	21	19
I alt	3,0	4,8	24	84	89

* Nogle institutioner deltager i flere projekter.

Fulbright/EU-programmet		
År	Støttens størrelse	Antal støttemodtagere
2001	60.000	9
2002/2003	129.000	11
2004	100.000	8
I alt	289.000	28

3. EVALUERINGEN

I forbindelse med et offentligt udbud, som blev offentliggjort i april 2004⁷, blev kontrakten for midtvejsevalueringen af samarbejdsprogrammerne mellem EU og USA og mellem EU og Canada inden for højere uddannelse og erhvervsuddannelse tildelt virksomheden Ecorys NEI (fra Nederlandene) i september 2004. Arbejdet med evalueringen indledtes i oktober 2004 og blev gennemført over en periode på 5 måneder indtil udgangen af februar 2005. Kommissionen modtog den endelige evalueringsrapport den 4. marts 2005.

⁷ Offentligt udbud nr. EAC/24/04, offentliggjort i EUT 2004-S 77-065229 af 20.4.2004.

Hvad angår evalueringsmetoden indsamlede evaluatorene oplysningerne til deres evaluering ved hjælp af dokumentation og skrivebordsarbejde (dokumentation om programmerne, ansøgninger, rapporter og databaser), undersøgelser, interviews i EU, USA og Canada, samt via fokusgrupper og casestudier.

4. RESULTATER AF EVALUERINGEN

I den uafhængige evaluering konkluderedes det, at programmerne er et særdeles effektivt redskab til oprettelse af langsigtede transatlantiske partnerskaber inden for højere uddannelse og erhvervsuddannelse. Evaluatorene bemærkede, at det for næsten alle projekterne lykkedes at udveksle studerende på grundlag af fælles læseplaner eller læseplaner udviklet i fællesskab. Programmerne har været en enorm saltvandsindsprøjtning til de deltagende institutioner, fakulteter og studerende i arbejdet med at etablere varige relationer med amerikanske og canadiske partnere og har betydet en markant forbedring af samtlige deltageres tværkulturelle kendskab og færdigheder. Evaluatorene konkluderede, at programmerne har et stort uudnyttet potentiale, som kun kan udnyttes, hvis der stilles flere budgetmidler til rådighed. Kommissionen er enig i, at der er mulighed for yderligere at udnytte potentialet i disse programmer.

4.1. Interventionslogikken

Evaluatorene konkluderede, at programmerne i deres nuværende udformning er sammenhængende og velfungerende, og at de forudsætninger, som ligger til grund for programmernes interventionslogik, generelt forekommer fornuftige. Evaluatorene konkluderede, at programmerne supplerer de øvrige relevante programmer. Tilsyneladende har ingen større eksterne faktorer påvirket programmernes resultater i de seneste år, dog med undtagelse af attentatet den 11. september, som indvirkede negativt på de amerikanske studerende lyst til at studere i udlandet. Kommissionen er enig i evaluatorernes analyse på dette punkt.

4.2. Relevans

Evaluatorene fandt, at programmerne fortsat er relevante for målsætningen om at styrke det transatlantiske samarbejde og forbedre uddannelsessystemernes kvalitet i EU. De officielle målsætninger har bred opbakning blandt projektpartnere, studerende og andre aktører. Dette gælder især målsætningen om "at opnå større gensidig forståelse" og "forbedre kvaliteten af udviklingen af menneskelige ressourcer". Evaluatorene kom til den konklusion, at programmerne indeholder gode muligheder for livslang læring, selvom det ikke er muligt at udnytte programmernes potentiale fuldt ud på grund af de begrænsede budgetmidler. Det konkluderes endvidere, at de deltagende institutioner ikke tillægger alle de officielle målsætninger samme betydning.

4.3. Gennemslagskraft

Evaluatorene konkluderede, at programmernes resultater og påvirkninger helt og holdent var i overensstemmelse med målsætningerne. De fandt dog også, at programmerne er for små til at skabe systemiske virkninger. Evaluatorene påpegede endvidere, at Europa-Kommissionens forvaltning af programmet opfattes som "bureaukratisk".

Programmerne bidrog til at forbedre kvaliteten af undervisningen for bachelorstuderende, studerende på kandidatuddannelserne og på erhvervsuddannelserne, og bidrog samtidig til at skabe større tværkulturel forståelse mellem de studerende på alle niveauer. Hovedparten af de udvekslingsstuderende og det personale, som deltager i udvekslinger, fortæller om deres personlige oplevelser til venner og familie i deres hjemland og bidrager dermed i vidt omfang til at fremme tværkulturel forståelse på tværs af Atlanterhavet. Programmerne har givet de deltagende studerende bedre muligheder for at arbejde i et internationalt miljø. Evaluatorene konkluderede, at de studerendes deltagelse i de transatlantiske udvekslinger vil forbedre deres muligheder for en international karriere.

Den økonomiske støtte, som ydes til højere læreanstalter og erhvervsuddannelsesinstitutioner, der deltager i programmerne, har sat yderligere skub i arbejdet med at knytte kontakter med institutioner i USA.

4.4. Effektivitet

Det blev vurderet, at programmerne er omkostningseffektive, især i betragtning af de meget store omkostninger til forberedelse og organisation i forbindelse med oprettelsen af et transatlantisk partnerskab med deltagelse af institutioner fra flere medlemsstater. Efter evaluatorenes opfattelse er budgettet pr. projekt kun netop tilstrækkeligt til at gennemføre et projekts aktiviteter. En større effektivitet kunne opnås ved en bedre adskillelse mellem støtte til forberedende projekter og projekter vedrørende gennemførelse, og desuden ved kun at yde støtte til mobilitet for studerende og personale til projekter, der befinder sig på et mere avanceret niveau i forbindelse med udviklingen af en samarbejdsramme, som f.eks. omfatter en utvetydig institutionel støtte, et godt arbejdsmiljø eller en aftale om meritgivning, udvælgelse af studerende og forberedende strukturer.

Evaluatorene fremhævede endvidere, at Kommissionens tjenestegrene bør sammenligne projekternes præstationer på en mere struktureret basis og foreslå, at der indføres et software/internetbaseret overvågningssystem.

Kommissionen er delvis enig med evaluatorene. Ved at øge standarderne for ansøgerne og ved at yde støtte til projekter, der på udvælgelsestidspunktet kan bevise, at de allerede har indledt samarbejdet, kan der opnås større effektivitet. Der er ringe dokumentation, der tyder på at støtte til forberedende projekter forbedrer projektets kvalitet. Hvad angår et internetbaseret overvågningssystem er det Kommissionens holdning, at programmernes størrelse ikke berettiger indførelsen af et sådant system. Dette kan kun påtænkes som en del af arbejdet under andre EU-programmer inden for uddannelse og erhvervsuddannelse.

4.5. Anvendelighed og bæredygtighed

Evaluatorene konkluderede, at programmet har skabt betydelige og sandsynligvis varige fordele for de involverede personer og institutioner. De nuværende projektpartneres planer og resultaterne fra tidligere projekter tyder på, at projekterne i vid udstrækning er bæredygtige, selvom aktiviteterne ikke altid videreføres på samme måde som tidligere. Manglende alternativ støtte efter projektets udløb er en anden forhindring for fortsat studentermobilitet.

Det skønnes, at programmerne tager passende hensyn til subsidiaritetsprincippet. Der findes en række bilaterale ordninger mellem universiteter på begge sider af Atlanten. Men programmerne bidrager med en multilateral EU-dimension, som de bilaterale aftaler mangler. Ved at forvalte programmet på EU-niveau er der desuden mulighed for stordriftsfordele.

4.6. Fulbright/EU-programmet

Fulbright/EU-programmet er en lille, men vigtig del af det overordnede EU/USA-program. Evaluatorene konkluderede, at støtteordningen spiller en rolle i forbindelse med styrkelsen af de politiske og kulturelle forbindelser mellem EU og USA. Hovedparten af deltagerne fra EU kommer fra institutioner, der er specialiserede i europæiske integrationsstudier. Evaluatorene påpegede dog, at Fulbright/EU-programmet er relativt ukendt blandt de nationale akademiske læresteder. Modtagere af støtte fra Fulbright/EU-programmet er tilsyneladende tilfredse med programmets muligheder og det modtagne støttebeløb.

5. ANBEFALINGER

Anbefalingerne fra evalueringen (i kursiv) er opført neden for sammen med Kommissionens bemærkninger.

5.1. Interventionslogikken

- (1) *Da målsætningerne endnu ikke tillægges lige stor betydning, anbefaler vi en prioritering af programmernes seks officielle målsætninger (hvad angår programmernes specificerede mål). Det bør især overvejes at omformulere eller slette målet vedrørende e-learning og fjernundervisning.*

Kommissionen er enig i denne anbefaling.

5.2. Relevans

- (2) *Canadiske studerendes deltagelse er på nuværende tidspunkt begrænset til bachelorstuderende og studerende på kandidatuddannelserne under 30 år. I betragtning af princippet om livslang læring bør denne begrænsning slækkes. Derfor anbefaler evaluatorene, at alderskriteriet for EU/Canada-programmet tages op til fornyet overvejelse.*

Alderskriteriet er pålagt af den canadiske lovgivning.

- (3) *Desuden anbefaler vi, at programmets anvendelsesområde udvides til personer med en akademisk grad, da der er behov for udveksling på dette niveau.*

En sådan udvidelse vil udvande programmernes effekt ved at reducere de allerede knappe ressourcer til udveksling af bachelorstuderende, studerende på kandidatuddannelserne.

5.3. Gennemslagskraft

- (4) *a) Med henblik på en bedre tilpasning mellem projektplanlægningen og den egentlige projektperiode anbefaler vi, at mulighederne for etårige forberedende projekter udvides, fortrinsvis som en integreret del af partnerskabsprojekter. b) Derudover anbefaler vi, at forvaltningen af programmerne melder klart ud vedrørende dens holdning til "no-cost"-projektudvidelser hurtigst muligt. c) Der bør desuden findes muligheder, for at vellykkede projekter kan ansøge om støtte til mobilitet i forbindelse med opfølgning af projektet.*

I lyset af erfaringen er Kommissionen enig i, at der bør ydes flerårig støtte til projekter, der kan fremvise en samarbejdsramme, som omfatter en utvetydig institutionel støtte, et godt arbejdsmiljø eller en aftale om meritgivning, udvælgelse af studerende og forberedende strukturer. Dette kan opnås ved en stramning af udvælgelses- og tildelingskriterierne.

- (5) *Med henblik på at udvide programmernes indflydelsessfære (jf. programmernes ambitioner) anbefaler vi, at samarbejdsprogrammernes budgetter tilføres betydelige midler.*

Kommissionen tager denne anbefaling ad notam. Anbefalingen bør dog opfølges af et lignende engagement fra de amerikanske og canadiske myndigheder.

- (6) *Da mange projekter støder på de samme problemer i forbindelse med tilrettelæggelsen af deres aktiviteter, anbefaler vi, at gode praksisser gøres tilgængelige for ansøgerne og deres projektpartnere, f.eks. via internet. Disse gode praksisser kan indeholde oplysninger om områder som f.eks. tilrettelæggelse af sprogundervisning og kulturel orientering, koordinering af undervisningsmiljøer, strukturer og undervisningsskemaer på de deltagende institutioner. Der bør især lægges vægt på vellykket udbredelse og opfølgingsaktiviteter.*

Kommissionen er enig i denne anbefaling.

- (7) *a) Vi anbefaler, at de administrative procedurer omlægges med henblik på at lette den administrative byrde mest muligt for projektpartnerne. b) Det er desuden vores opfattelse, at et team af programforvaltere kunne effektivisere kommunikationen med projektpartnerne. Der kunne f.eks. udpeges en række rådgivere, som skal beskæftige sig med et antal projekter.*

Forvaltningen af programmet er underlagt bestemmelserne i finansforordningen. Kommissionen afsatte yderligere personale til programmerne i 2004.

5.4. Effektivitet

- (8) *a) Vi anbefaler, at der afsættes yderligere ressourcer til forvaltningen af programmerne, f.eks. ved udpegelsen af et forvaltningsorgan for programmerne. b) Desuden anbefaler vi, at tidsplanen for programprocedurerne tilpasses det akademiske år/undervisningsåret. c) Institutionerne bør informeres om beslutningerne vedrørende deres forslag senest seks måneder før det akademiske års og undervisningsårets start, således at de kan gøre projekterne mere effektive. På den baggrund bør udvælgelsesproceduren også indledes seks måneder tidligere.*

Anvendelsen af et forvaltningsorgan er ikke relevant i lyset af den politiske betydning, samarbejdet mellem partneradministrationerne tillægges. Hvad angår tidsplanen, vil forslaget om at indlede udvælgelsesproceduren seks måneder tidligere blive undersøgt.

- (9) *Vi anbefaler, at der fokuseres mere på at integrere de forberedende projekter i de treårige projekter. Tildeling af støtte til et forberedende projekt bør resultere i større chancer for at få tildelt støtte til et treårigt projekt, hvilket vil tilskynde flere institutioner til at gennemføre passende forberedende aktiviteter.*

Der foreligger ikke bevis for, at støtte til forberedende projekter har bidraget til at forbedre projekternes kvalitet.

(10) *Med den aktuelle overvågningsprocedure kan der ikke foretages effektive sammenligninger mellem projekterne. Vi anbefaler, at det eksisterende software-baserede overvågningssystem forbedres og strammes op, f.eks. vha. internet. Overvågningssystemerne i USA og Canada er gode eksempler, da de indeholder mulighed for at sammenligne projekter løbende og udveksle oplysninger om gode praksisser. Det bør også overvejes at anvende spørgeskemaer i forbindelse med overvågning.*

Kommissionen er enig og undersøger pt., hvorledes denne anbefaling bedst kan føres ud i livet.

5.5. Anvendelighed og bæredygtighed

(11) *Vi anbefaler, at der tages hensyn til tidligere kontakter i udvælgelsen af projekter. Denne anbefaling skal dog udføres med forsigtighed. Hvis der udelukkende udvælges projekter, som har deltagelse af tidligere kontakter, kan dette begrænse adgangen til programmerne og afholde institutioner fra at ansøge.*

Selvom der gives prioritet til nye projekter og til institutioner, der ikke tidligere har modtaget støtte under dette program, er institutioner, der tidligere har deltaget i projekter, der modtog støtte, dog stadig berettigede til støtte i forbindelse med nye indkaldelser af forslag.

(12) *Vi anbefaler, at bæredygtighedsprincippet indarbejdes i projektplanen. Dette kunne passende gøres ved at kræve, at der vedlægges en bæredygtighedsplan i den endelige rapport. I bæredygtighedsplanen skal det klart anføres, hvilke aktiviteter, der videreføres, hvorledes de skal gennemføres og hvilke ressourcer, dette indebærer.*

Kommissionen er enig i denne anbefaling.

(13) *Evalueringen viser, at udbuddet af støtte til studentermobilitet er langt den vigtigste faktor, der bidrager til at sikre bæredygtige projekter. Vi anbefaler derfor supplerende støtte til studentermobilitet, hvorved vellykkede projekter kan fortsætte deres studenterudvekslinger.*

De fleste projekter har bevist deres bæredygtighed, idet de samarbejdsaftaler, der etableres gennem programmet, videreføres efter det pågældende projekts afslutning. Dette betyder ikke nødvendigvis, at aktiviteterne fortsætter på samme vis. Mobiliteten kan f.eks. reduceres eller ophøre på grund af manglende finansiering.

(14) *Vi anbefaler, at der formidles god praksis i forbindelse med supplerende støtte. Dette kan gøres på mange måder, f.eks. gennem præsentationer på den årlige konference, ved udarbejdelse af en håndbog eller database med eksempler, som gøres tilgængelig med Kommissionens hjælp.*

Kommissionen er enig i denne anbefaling. Kommissionen har indgået en kontrakt om en gennemførlighedsundersøgelse vedrørende bæredygtigheden af internationale samarbejdsprojekter inden for højere uddannelse og erhvervsuddannelse. Resultaterne af denne undersøgelse vil foreligge ved udgangen af 2005.

5.6. Fulbright/EU-programmet

(15) Hvis Kommissionen søger en større spredning i institutionernes og fagfolkernes baggrund, skal udvælgelsen af emner opblødes, og det bør overvejes at fokusere bredere på akademiske institutioner i EU. Vi anbefaler, at Fulbright/EU-programmet gøres mere synligt, f.eks. ved at offentliggøre indkaldelsen af forslag i akademiske fagblade.

Anvendelsen af denne aktion er fastlagt i bilaget til EU/USA-aftalen. Evaluatorenes forslag vil blive behandlet med henblik på en mulig forlængelse af aftalen, som dermed kan omfatte flere områder af interesse for relationerne mellem EU og USA. Kommissionen erkender behovet for bedre markedsføring af Fulbright/EU-programmet.

(16) I forbindelse med overvågning og evaluering bør Fulbright-udvalget anmode støttemodtagerne om at forelægge bedre dokumentation for, hvad de har produceret under deres ophold i udlandet og i tiden derefter. Der bør oprettes en database over resultater (f.eks. artikler og bøger), som er opnået i forbindelse med deltagelse i programmet.

Kommissionen er enig i denne anbefaling.

(17) Det anbefales, at der indføres et udlandsophold på mindst seks måneder (1 semester). Der er tilsyneladende kun ringe udbytte, når akademikerne kun udsendes for en periode på tre eller fire måneder.

Kravet om et udlandsophold på mindst et semester bør anvendes som en prioritet og ikke som et udvælgelseskriterium.

(18) Da støttemodtagerne tilsyneladende ikke har indgående kendskab til programmet, anbefaler vi at gøre foreningen af tidligere støttemodtagere under Fulbright/EU-programmet mere synlig.

Kommissionen erkender værdien af denne anbefaling.

(19) Støttemodtagerne fra Fulbright/EU-programmet bør etablere relationer i forbindelse med værtsinstitutionen med henblik på opfølgning. En mulighed er at yde supplerende støtte til institutioner i EU og USA til afholdelse af permanent udveksling af (postgraduate-) studerende. Det kunne overvejes at kombinere dette med den nuværende ordning for mobilitetsstøtte under EU/USA-samarbejdsprogrammet.

Første del af anbefalingen har en vis værdi, men Kommissionen mener dog, at samarbejdsprogrammet bør bevare sin særegenhed og kun yde støtte til enkeltpersoner, ikke til institutioner.

(20) Der er konkrete tegn på, at de finansielle ressourcer til støttemodtagerne ikke er tilstrækkelige til at dække omkostningerne ved erhvervsmæssig aktivitet i udlandet. Vi anbefaler derfor en undersøgelse af, hvorvidt de finansielle ressourcer, der tildeles Fulbright/EU-programmets støttemodtagere er tilstrækkelige.

Kommissionen vil sammen med de amerikanske myndigheder evaluere tilstrækkeligheden af Fulbright/EU-støttebeløbene.

(21) *På baggrund af Fulbright/EU-programmets succes anbefaler vi, at programbudgettet tilføres supplerende midler, således at det årlige antal akademiske udvekslinger kan forøges. Denne forøgelse er en forudsætning for at styrke EU/USA-samarbejdsprogrammet som helhed.*

Disse anbefalinger kan evt. indarbejdes i en kommende EU/USA-programaftale og er betinget af en betydelig styrkelse af EU/USA-samarbejdsprogrammet som helhed.

6. KONKLUSION

Midtvejsevalueringen bekræfter, at EU/USA- og EU/Canada-samarbejdsprogrammerne er relevante og har været medvirkende til at sætte skub i det transatlantiske samarbejde inden for højere uddannelse og erhvervsuddannelse. Evaluatorene konkluderede, at størstedelen af projekterne havde held til at gennemføre de planlagte aktiviteter med henblik på læseplansudvikling og studentermobilitet, og vigtigere endnu at programmerne har været medvirkende til at etablere varige kontakter mellem institutioner og fagfolk og til at skabe mellemfolkelige kontakter. De har således bidraget til at fremme den gensidige forståelse og til at forbedre kvaliteten af de almene og faglige uddannelsessystemer.

Evaluatorene har fremsat en række forslag til forbedring af en række aspekter i programmerne, men fandt ingen alvorlige mangler. Mange af disse forslag vedrører fremtiden snarere end de nuværende programmer. Kommissionen har allerede reageret på nogle af forslagene og vil overveje mange af dem, som angivet oven for.